

Dosarul nr. 3r-170/20

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud.: I. Nșco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Clima, A. Palanciuc, A. Malii)

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești”
împotriva Consiliului local Olănești și Primăriei satului Olănești, intervenient
accesoriu Departamentul Poliției de Frontieră a Republicii Moldova cu privire la
contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
aplicat Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” amendă judiciară în mărime de
20 de unități convenționale, pentru neprezentarea probelor revendicate în
conformitate cu art. 216 alin.(1) lit. c) Codul administrativ,

c o n s t a t ă :

La 10 martie 2016, SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești”
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Olănești și
Primăriei satului Olănești, prin care a solicitat anularea deciziei privind formarea în
baza lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXXX a trei noi loturi de pământ
cu numerele cadastrale XXXXXX, cu suprafața de 4,0634 ha, XXXXXX, cu
suprafața de 0,073 ha, și XXXXXX, cu suprafața de 0,9078 ha, anularea deciziei
Consiliului local Olănești nr. 4/16 din 10 decembrie 2015 cu privire la vânzarea
SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a terenului aferent cu
numărul cadastral XXXXXX cu suprafața de 4,0634 ha la prețul normativ de
115477,26 lei ca fiind ilegală, obligarea Consiliului local Olănești să adopte o nouă
decizie privind vânzarea SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești”
a terenului aferent cu suprafața de 6,53 ha cu fostul număr cadastral XXXXXX la
prețul normativ.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Ștefan Vodă s-a dispus
anularea deciziei Consiliului local Olănești nr.4/16 din 10 decembrie 2015, cu
obligarea acestuia să emită o nouă decizie privind vânzarea SA „Întreprinderea de

Colectare a Cerealelor din Olănești a terenului aferent cu numărul cadastral XXXXXX, cu suprafața de 6,53 ha conform prețului normativ, iar cerința privind anularea deciziei de formare a trei loturi de teren cu numerele cadastrale XXXXXX, cu suprafața de 4,0634 ha, XXXXXX, cu suprafața de 0,073 ha, și XXXXXX, cu suprafața de 0,9078 ha s-a respins, din motiv că nu există o astfel de decizie. (vol. I, f.d. 89-93).

La 12 iulie 2016, Consiliul local Olănești și Primăria satului Olănești au depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Ștefan Vodă, solicitând casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea depusă de SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești”.

Ulterior, la 14 octombrie 2016, SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a depus cerere de revizuire a hotărârii din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Ștefan Vodă, solicitând admiterea cererii și casarea hotărârii din 20 aprilie 2016.

La 18 noiembrie 2016, Consiliul local Olănești a depus cerere privind modificarea parțială a obiectului cererii de revizuire, declarând că renunță la cerința cu privire la anularea deciziei Consiliului local Olănești nr. 4/16 din 10 decembrie 2015 privind permiterea vânzării terenului aferent construcțiilor SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” cu numărul cadastral XXXXXX și suprafața de 4,0634 ha, pe motivul existenței unei decizii similare nr.4.4/8 din 10 iulie 2012 anexată la cererea de revizuire.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2016 a Judecătoriei Ștefan Vodă s-au admis cererile de revizuire depuse de Consiliul local Olănești, Primăria satului Olănești și SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” și s-a casat hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Ștefan Vodă, fiind dispusă rejudecarea cauzei.

La 22 decembrie 2016, SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând anularea deciziei Consiliului local Olănești nr. 4/4.8 din 10 iulie 2012 privind formarea bunurilor imobile în baza lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXXX, a trei noi loturi de pământ cu numerele cadastrale XXXXXX, cu suprafața de 4,0634 ha, XXXXXX, cu suprafața de 0,073 ha, și XXXXXX, cu suprafața de 0,9078 ha, anularea deciziei nr. 1/8 din 12 februarie 2013 privind modificarea deciziei 4/4.8 din 10 iulie 2012, anularea înregistrării în Registrul bunurilor imobile a trei noi obiecte formate, în baza deciziei Consiliului local Olănești nr.4/4.8 din 10 iulie 2012 și deciziei nr. 1/8 din 12 februarie 2013, numerele cadastrale XXXXXX, cu suprafața de 4,0634 ha, XXXXXX, cu suprafața de 0,073 ha, și XXXXXX, cu suprafața de 0,9078 ha, cu restabilirea înscrierii referitoare la terenul cu numărul cadastral XXXXXX, actualizarea suprafeței terenului cu numărul cadastral XXXXXX de la 6,53 ha la 5,0438 ha, cu dispunerea înregistrării acestei actualizări în Registrul bunurilor imobile, anularea deciziei Consiliului local Olănești nr. 4/16 din 10 decembrie 2015 și adoptarea unei noi decizii privind vânzarea SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a terenului cu fostul număr cadastral XXXXXX, suprafața de 5,0438 ha.

În cadrul judecătorii cauzei, SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a depus o nouă cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat suplimentar actualizarea suprafeței terenului cu numărul cadastral XXXXXX de la

6,53 ha la 4,80 ha, conform proiectului nr. 14170/17-28 elaborat de Institutul Național de Cercetări și Proiectare în Domeniul Amenajării Teritoriului Urbanismului și Arhitecturii, cu Funcții Teritoriale „Urbanproiect”, cu dispunerea înregistrării acestei actualizări în registrul bunurilor imobile, obligarea Consiliului local Olănești să adopte o decizie nouă privind vânzarea SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a terenului aferent cu fostul număr cadastral XXXXXX, cu suprafața de 4,80 ha conform proiectului nr. 14170/17-28 elaborat de Institutul Național de Cercetări și Proiectare în Domeniul Amenajării Teritoriului Urbanismului și Arhitecturii, cu Funcții teritoriale „Urbanproiect” la prețul normativ, obligarea Primarului satului Olănești să încheie contractul de vânzare-cumpărare cu SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a terenului aferent cu fostul număr cadastral XXXXXX, cu suprafața de 4,80 ha conform proiectului nr. 14170/17-28 elaborat de Institutul Național de Cercetări și Proiectare în Domeniul Amenajării Teritoriului Urbanismului și Arhitecturii cu Funcții Teritoriale „Urbanproiect” la prețul normativ.

Prin încheierea din 03 februarie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă s-a atras în calitate de intervenient accesoriu alăturat pârâtului Departamentul Poliției de Frontieră a Republicii Moldova (f.d.37, Vol.II).

Prin hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă s-a dispus anularea deciziei Consiliului local Olănești nr. 4/4.8 din 10 iulie 2012 privind formarea bunurilor imobile în baza lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXXX, a trei noi obiecte imobile cu numerele cadastrale XXXXXX, cu suprafața de 4,0634 ha, XXXXXX, cu suprafața de 0,073 ha și XXXXXX, cu suprafața de 0,9078 ha.

S-a dispus anularea deciziei Consiliului local Olănești nr. 1/8 din 12 februarie 2013 privind modificarea deciziei 4/4.8 din 10 iulie 2012.

S-a dispus anularea înregistrării în Registrul bunurilor imobile a trei noi obiecte formate, cu numerele cadastrale XXXXXX, cu suprafața de 4,0634 ha, XXXXXX, cu suprafața de 0,073 ha și XXXXXX, cu suprafața de 0,9078 ha și restabilirea înscrierii referitoare la terenul cu numărul cadastral XXXXXX.

S-a dispus actualizarea suprafeței terenului cu numărul cadastral XXXXXX de la 6,53 ha la 4,80 ha, conform proiectului nr. 14170/17-28 elaborat de Institutul Național de Cercetări și Proiectare în Domeniul Amenajării Teritoriului Urbanismului și Arhitecturii, cu Funcții Teritoriale „Urbanproiect”, cu dispunerea înregistrării acestei actualizări în Registrul bunurilor imobile.

S-a obligat Consiliul local Olănești să adopte o decizie privind vânzarea în folosul SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a terenului aferent cu fostul număr cadastral XXXXXX, suprafața de 4,80 ha conform proiectului nr. 14170/17-28 elaborat de Institutul Național de Cercetări și Proiectare în Domeniul Amenajării Teritoriului Urbanismului și Arhitecturii cu Funcții Teritoriale „Urbanproiect”, la prețul normativ pentru terenul aferent.

S-a obligat Primarul satului Olănești să încheie contractul de vânzare în folosul SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a terenului aferent cu fostul număr cadastral XXXXXX, suprafața de 4,80 ha conform proiectului nr.14170/17-28 elaborat de Institutul Național de Cercetări și Proiectare în Domeniul Amenajării Teritoriului Urbanismului și Arhitecturii cu Funcții Teritoriale

„Urbanproiect” la prețul normativ pentru terenul aferent (vol. II, f.d. 122-123, 129-136).

La 13 octombrie 2017, Consiliul local Olănești și Primăria satului Olănești au depus cerere de apel împotriva hotărârii din 15 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, solicitând admiterea cererii, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești”.

Prin decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Consiliul local Olănești și Primăria satului Olănești și s-a casat hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” (vol. II, f.d. 182-193).

La 06 iulie 2018, SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii din 15 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” și s-a casat decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (vol. II, f.d. 265-275).

Prin interpelarea din 18 aprilie 2019 expediată pe poșta electronică, Curtea de Apel Chișinău a solicitat în baza art. 216 alin. (1) lit. c) Codul administrativ, IP „Agenției Servicii Publice” prezentarea dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică ce vizează bunurile imobile vizate în prezenta cauză, cu acordarea termenului limită pentru prezentarea probelor până la 25 aprilie 2019, ora 16:00 (vol. III, f.d. 74-76).

Prin scrisoarea electronică a IP „Agenția Servicii Publice” din 25 aprilie 2019, ora 08:16, expediată la adresa de e-mail a angajatului Curții de Apel Chișinău, s-a comunicat despre imposibilitatea prezentării până la 25 aprilie 2019 a dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică pentru bunurilor imobile cu nr. cadastrale: XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, întrucât ele se păstrează în arhiva organului cadastral teritorial Ștefan Vodă. Demersul a fost expediat Serviciului cadastral teritorial Ștefan Vodă pentru pregătirea dosarelor solicitate, pentru a fi ridicate de curierul instanței cu prezentarea încheierii instanței de judecată care dispune ridicarea, potrivit art. 20 alin. (5) al Legii cadastrului bunurilor imobile. Dosarul cadastral se păstrează permanent și conține originalele actelor doveditoare de drept și alte documente necesare înregistrării. Astfel, ținând cont de importanța actelor din dosarul cadastral Ministerul Justiției a expediat tuturor instanțelor judecătorești o scrisoare explicativă, care indică expres, că dosarele cadastrale pot fi ridicate de la serviciile cadastrale teritoriale, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare, doar prin curierul instanței judecătorești, în baza încheierii instanței de judecată prin care se dispune ridicarea dosarelor cadastrale solicitate. S-a menționat că pentru a evita riscul pierderii acestora, procedura de transmitere a dosarelor cadastrale presupune semnarea unui act bilateral de predare-primire. O alternativă

ar fi solicitarea copiilor actelor din dosarul cadastral, caz în care copiile se autentifică de registratorul organului cadastral teritorial precum că corespund actelor din dosar, registratorul având atribuția de a elibera copiile documentelor de drept din dosarele cadastrale și autentifica conformitatea lor, potrivit pct. 14 lit. î) din Regulamentul registratorului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1030 din 12 octombrie 1998. Astfel, în cazul în care este suficientă copia dosarului autentificată, persoana interesată în temeiul demersului/încheierii instanței de judecată, poate obține copia dosarului cadastral/tehnic sau a unor documente din acestea, pentru a fi prezentate în calitate de probă în instanța de judecată. Partea interesată se va adresa cu demersul/încheierea la Centrul multifuncțional Ștefan Vodă, la care se va anexa actul de identitate după caz, dovada împuternicirilor (mandatul de reprezentare), achitând tariful aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 770 din 02 iulie 2007, pentru serviciul solicitat (vol. I, f.d. 79-81).

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a aplicat Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” amendă judiciară în mărime de 20 de unități convenționale, pentru neprezentarea probelor revendicate în conformitate cu art. 216 alin.(1) lit. c) Codul administrativ. S-a acordat IP „Agenția Servicii Publice” termen până la 05 iunie 2019, ora 16:00, pentru prezentarea dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică a bunurilor imobile cu nr. cadastrale: XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX (vol. III, f.d. 87-89).

Prin scrisoarea nr. 11-03/12376/2019 din 06 iunie 2019 a IP „Agenția Servicii Publice”, înregistrată la Curtea de Apel Chișinău la 12 iunie 2019, s-a comunicat despre imposibilitatea prezentării până la 05 iunie 2019 a dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică pentru bunurile imobile indicate, deoarece ele se păstrează în arhiva organului cadastral teritorial Ștefan Vodă. Serviciului cadastral teritorial Ștefan Vodă va pregăti dosarele solicitate, pentru a fi ridicate de curierul instanței cu prezentarea încheierii instanței de judecată care dispune ridicarea, potrivit art. 20 alin. (5) al Legii cadastrului bunurilor imobile. Or, la momentul actual nu este prevăzută o altă procedură de ridicare a dosarelor cadastrale, decât prin curierul instanței, precum este menționat în scrisoarea explicativă a Ministerului Justiției în adresa instanțelor judecătorești. O alternativă ar fi solicitarea copiilor actelor din dosarul cadastral, caz în care copiile se autentifică de registratorul organului cadastral teritorial precum că corespund actelor din dosar, registratorul având atribuția de a elibera copiile documentelor de drept din dosarele cadastrale și autentifica conformitatea lor, potrivit pct. 14 lit. î) din Regulamentul registratorului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1030 din 12 octombrie 1998. Astfel, persoana interesată, în baza demersului instanței de judecată, poate obține copii autentificate de registrator de pe actele în măsură să probeze legalitatea actului administrativ contestat, pentru a fi prezentate în instanța de judecată. Partea interesată urmează să se adreseze cu o cerere în acest sens la Centrul multifuncțional, cu prezentarea demersului instanței și achitând tariful aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 770 din 02 iulie 2007, pentru serviciul solicitat (vol. III, f.d. 92-94).

Prin scrisoarea de informare a Curții de Apel Chișinău expediată prin intermediul poștei electronice la 05 septembrie 2019, IP „Agenția Servicii Publice” a fost informată despre necesitatea executării încheierii din 22 mai 2019 și

informarea instanței de apel până la 20 septembrie 2019 cu privire la executarea actului (f.d.101, Vol.III).

Prin răspunsul din 20 septembrie 2019 IP „Agenția Servicii Publice” a informat instanța de apel că a achitat amenda la 18 septembrie 2019 (f.d.108, Vol.III).

Prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” (vol. III, f.d. 134-151).

La 06 noiembrie 2019, IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat anularea încheierii instanței de apel ca fiind neîntemeiată (f.d.49-51, Vol. II).

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că, inexistența unei proceduri clare și definitive de restituire a dosarelor cadastrale duce, deseori, la tergiversarea restituirii lor, fapt ce creează impedimente la realizarea drepturilor titularilor sau al persoanelor interesate, deoarece la efectuarea înregistrărilor în registrul bunurilor imobile sau eliberarea informației din cadastru este necesară confruntarea datelor actelor prezentate cu cele din dosarul cadastral, iar în lipsa dosarului cadastral se pot crea situații de risc de prejudiciere a titularilor de drept asupra bunurilor imobile, precum și a instituției deținătoare a Registrului bunurilor imobile.

Mai mult, sunt înregistrate cazuri de nerestituire/pierdere a dosarelor cadastrale, fapt ce duce la necesitatea de restabilire a lor, care uneori este irealizabil din cauza imposibilității restabilirii actelor doveditoare de drept, care au fost emise într-un singur exemplar.

Respectiv, riscurile de pierdere sau deteriorare a dosarelor sunt disproporționate față de alternativele recomandate instanței de apel prin scrisoarea nr. 11-03/12376/2019 din 06 iunie 2019, și anume de a fi solicitate de părțile interesate, copii legalizate ale actelor din dosarele cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică pentru bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, prin adresarea unei cereri în acest sens la Centrul multifuncțional Ștefan Vodă, achitând tariful prevăzut pentru serviciul solicitat.

În cazul în care persoana interesată are acces limitat la informația solicitată, urmează să prezinte adresarea sau încheierea instanței de judecată, emisă în acest sens.

La 28 noiembrie 2019, SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești”, reprezentată de avocatul Constantin Sicinski a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

Ulterior, la 13 ianuarie 2020, SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea recursului.

Prin încheierea din 04 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești”, reprezentată de

avocatul Constantin Sicinski s-a declarat inadmisibil (f.d.198-206, Vol.III).

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău i-a fost notificată IP „Agenția Servicii Publice la 03 iunie 2019, prin intermediul poștei electronice (f.d.91, Vol.III).

Însă, având în vedere că încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău poate fi atacată doar odată cu fondul cauzei, termenul de contestare începe să curgă de la data notificării deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019.

Din materialele cauzei nu poate fi constatat momentul notificării deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău IP „Agenția Servicii Publice”.

Respectiv, Colegiul consideră că, la depunerea recursului la 06 noiembrie 2019 IP „Agenția Servicii Publice” a respectat termenul prevăzut de articolul 242 din Codul administrativ.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul și a anula încheierea recurată, din următoarele motive.

Conform articolului 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie, prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Colegiul consideră relevante și prevederile articolului 241 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, care stipulează că încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nicio cale de atac.

Norma articolului 241 alin. (1) și (2) din Codul administrativ trebuie înțeleasă *ad litteram*, astfel încât din structura logico-juridică a acesteia rezultă că, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi atacate separat de hotărâre doar în cazurile expres prevăzute de lege.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, IP „Agenției Servicii Publice” i-a fost aplicată amendă în baza articolului 216 alin. (3) din Codul administrativ.

Dispoziția articolului 216 alin. (3) din Codul administrativ nu prevede pentru încheierile prin care se aplică o amendă o cale de atac separată. Respectiv, încheierile judecătorești prin care se aplică o amendă, conform articolului 216 alin. (3) din Codul administrativ nu se supun recursului separat și pot fi atacate doar odată cu

fondul hotărârii.

În prezenta cauză, prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă și s-a emis o nouă hotărâre de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată (vol. III, f.d. 144).

Respectiv, în condițiile din speță, fondul cauzei deja a fost examinat de instanța de apel, iar la 28 noiembrie 2019 SA „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Având în vedere că, prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău emisă asupra fondului cauzei nu sunt afectate interesele și drepturile IP „Agenția Servicii Publice”, este oportun de a examina recursul depus de aceasta împotriva încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău separat de fondul cauzei.

Materialele cauzei atestă că, prin interpelarea din 18 aprilie 2019 expediată pe poșta electronică, Curtea de Apel Chișinău a solicitat în baza art. 216 alin. (1) lit. c) Codul administrativ, IP „Agenției Servicii Publice” prezentarea dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică ce vizează bunurile imobile vizate în prezenta cauză, cu acordarea termenului limită pentru prezentarea probelor până la 25 aprilie 2019, ora 16:00 (vol. III, f.d. 74-76).

Prin scrisoarea electronică a IP „Agenția Servicii Publice” din 25 aprilie 2019, ora 08:16, expediată la adresa de e-mail a angajatului Curții de Apel Chișinău, s-a comunicat despre imposibilitatea prezentării până la 25 aprilie 2019 a dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică pentru bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, întrucât ele se păstrează în arhiva organului cadastral teritorial Ștefan Vodă. Demersul a fost expediat Serviciului cadastral teritorial Ștefan Vodă pentru pregătirea dosarelor solicitate, pentru a fi ridicate de curierul instanței cu prezentarea încheierii instanței de judecată care dispune ridicarea, potrivit art. 20 alin. (5) al Legii cadastrului bunurilor imobile. Dosarul cadastral se păstrează permanent și conține originalele actelor doveditoare de drept și alte documente necesare înregistrării. Astfel, ținând cont de importanța actelor din dosarul cadastral Ministerul Justiției a expediat tuturor instanțelor judecătorești o scrisoare explicativă, care indică expres, că dosarele cadastrale pot fi ridicate de la serviciile cadastrale teritoriale, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare, doar prin curierul instanței judecătorești, în baza încheierii instanței de judecată prin care se dispune ridicarea dosarelor cadastrale solicitate. S-a menționat că pentru a evita riscul pierderii acestora, procedura de transmitere a dosarelor cadastrale presupune semnarea unui act bilateral de predare-primire. O alternativă ar fi solicitarea copiilor actelor din dosarul cadastral, caz în care copiile se autentifică de registratorul organului cadastral teritorial precum că corespund actelor din dosar, registratorul având atribuția de a elibera copiile documentelor de drept din dosarele cadastrale și autentifica conformitatea lor, potrivit pct. 14 lit. î) din Regulamentul registratorului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1030 din 12 octombrie 1998. Astfel, în cazul în care este suficientă copia dosarului autenticată, persoana interesată în temeiul demersului/încheierii instanței de judecată, poate obține copia dosarului cadastral/tehnic sau a unor documente din acestea, pentru a fi prezentate

în calitate de probă în instanța de judecată. Partea interesată se va adresa cu demersul/încheierea la Centrul multifuncțional Ștefan Vodă, la care se va anexa actul de identitate după caz, dovada împuternicirilor (mandatul de reprezentare), achitând tariful aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 770 din 02 iulie 2007, pentru serviciul solicitat (vol. I, f.d. 79-81).

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a aplicat Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” amendă judiciară în mărime de 20 de unități convenționale, pentru neprezentarea probelor revendicate în conformitate cu art. 216 alin.(1) lit. c) Codul administrativ. S-a acordat IP „Agenția Servicii Publice” termen până la 05 iunie 2019, ora 16:00, pentru prezentarea dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică a bunurilor imobile cu nr. cadastrale: XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX (vol. III, f.d. 87-89).

Prin scrisoarea nr. 11-03/12376/2019 din 06 iunie 2019 a IP „Agenția Servicii Publice”, înregistrată la Curtea de Apel Chișinău la 12 iunie 2019, s-a comunicat despre imposibilitatea prezentării până la 05 iunie 2019 a dosarelor cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică pentru bunurile imobile indicate, deoarece ele se păstrează în arhiva organului cadastral teritorial Ștefan Vodă. Serviciului cadastral teritorial Ștefan Vodă va pregăti dosarele solicitate, pentru a fi ridicate de curierul instanței cu prezentarea încheierii instanței de judecată care dispune ridicarea, potrivit art. 20 alin. (5) al Legii cadastrului bunurilor imobile. Or, la momentul actual nu este prevăzută o altă procedură de ridicare a dosarelor cadastrale, decât prin curierul instanței, precum este menționat în scrisoarea explicativă a Ministerului Justiției în adresa instanțelor judecătorești. O alternativă ar fi solicitarea copiilor actelor din dosarul cadastral, caz în care copiile se autentifică de registratorul organului cadastral teritorial precum că corespund actelor din dosar, registratorul având atribuția de a elibera copiile documentelor de drept din dosarele cadastrale și autentifica conformitatea lor, potrivit pct. 14 lit. î) din Regulamentul registratorului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1030 din 12 octombrie 1998. Astfel, persoana interesată, în baza demersului instanței de judecată, poate obține copii autentificate de registrator de pe actele în măsură să probeze legalitatea actului administrativ contestat, pentru a fi prezentate în instanța de judecată. Partea interesată urmează să se adreseze cu o cerere în acest sens la Centrul multifuncțional, cu prezentarea demersului instanței și achitând tariful aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 770 din 02 iulie 2007, pentru serviciul solicitat (vol. III, f.d. 92-94).

Prin scrisoarea de informare a Curții de Apel Chișinău expediată prin intermediul poștei electronice la 05 septembrie 2019, IP „Agenția Servicii Publice” a fost informată despre necesitatea executării încheierii din 22 mai 2019 și informarea instanței de apel până la 20 septembrie 2019 cu privire la executarea actului (f.d.101, Vol.III).

Prin răspunsul din 20 septembrie 2019 IP „Agenția Servicii Publice” a informat instanța de apel că a achitat amenda la 18 septembrie 2019 (f.d.108, Vol.III).

Manifestându-și dezacordul cu încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 06 noiembrie 2019, IP „Agenția Servicii Publice” a depus recurs (vol. II, f.d. 49-51).

Verificând legalitatea încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin prisma argumentelor invocate în recurs, se constată că aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural pertinente speței.

Conform articolului 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Articolul 238 din Codul administrativ stipulează că, în procedura de apel nu pot fi prezentate probe noi decât dacă un participant la proces dovedește că a fost în imposibilitate să le prezinte în procedura de examinare în fond și instanța de apel le admite printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. Instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit articolului 22 din Codul administrativ, (1) autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. (2) Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform articolului 219 din Codul administrativ, (1) instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Articolul 221 din Codul administrativ prevede că, (1) autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații. (2) La prezentarea documentelor și a dosarelor administrative, precum și la acordarea informațiilor, autoritățile publice urmează să numească documentele, dosarele administrative sau informațiile care, conform legii, au caracter secret, din care motiv, conform art. 222 alin. (2), participanții la proces nu vor avea acces la dosar. (3) Dacă și la a doua solicitare autoritatea publică nu își îndeplinește obligația de prezentare a documentelor sau a dosarelor ori de acordare a informațiilor, instanța de judecată poate:

a) cita conducătorul autorității publice sau reprezentantul acestuia pentru explicarea motivului de neîndeplinire a obligației; sau

b) după o înștiințare prealabilă, aplica în privința autorității publice și/sau conducătorului acesteia o amendă în mărime de la 100 la 500 de unități

convenționale. Atât înștiințarea, cât și aplicarea amenzii pot fi repetate.

Conform notificării instanței de apel din 18 aprilie 2019, încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care IP „Agenția Servicii Publice” i-a fost aplicată amendă este indisolubil legată de încheierea protocolară din 10 aprilie 2019, prin care participanții la proces au fost obligați să prezinte actele care au stat la baza emiterii deciziilor adoptate cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 10 aprilie 2019, obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să prezinte actele cadastrale a avut loc din oficiu, de către instanța de judecată (vol. III, f.d.56).

Potrivit încheierii din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, IP „Agenția Servicii Publice” i-a fost aplicată amendă în baza articolului 216 alin. (3) din Codul administrativ.

Conform articolului 216 alin. (3) din Codul administrativ, dacă persoanele cărora instanța de judecată le-a solicitat prezentarea probelor nu le dețin sau se află în imposibilitatea de a le prezenta în termenele stabilite, ele sunt obligate să comunice instanței acest fapt în decursul a 3 zile de la data primirii solicitării. În caz contrar, în privința acestor persoane se aplică o amendă de până la 50 de unități convenționale. Aplicarea amenzii nu scutește persoana care dispune de proba solicitată de obligația prezentării probei în instanța de judecată.

Așadar, din sensul articolului 216 alin. (3) din Codul administrativ rezultă că, persoana căreia instanța de judecată i-a solicitat prezentarea probelor poate fi amendată doar în cazul în care nu deține aceste probe sau se află în imposibilitatea de a le prezenta în termenele stabilite și nu a comunicat instanței acest fapt.

Astfel, pentru aplicarea amenzii în baza articolului 216 alin. (3) din Codul administrativ trebuie să fie întrunite cumulativ cele trei condiții: 1) proba să fie solicitată de instanță; 2) proba să fie deținută de persoana de la care a fost solicitată să o prezinte; 3) solicitantul nu a comunicat instanței în decursul a 3 zile de la data primirii solicitării despre imposibilitatea prezentării probei în termenele stabilite de instanță.

În speță, este în afara oricărui dubiu că, prin scrisoarea electronică din 25 aprilie 2019, ora 08:16, expediată la adresa de e-mail a angajatului Curții de Apel Chișinău, IP „Agenția Servicii Publice” a comunicat că este în imposibilitate de a prezenta până la 25 aprilie 2019 dosarele cadastrale, tehnice și de inventariere tehnică pentru bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, întrucât ele se păstrează în arhiva organului cadastral teritorial Ștefan Vodă (f.d.79-81, Vol.III).

Din materialele cauzei nu poate fi stabilit cu certitudine momentul recepționării de către IP „Agenția Servicii Publice” a solicitării/notificării instanței de apel din 18 aprilie 2019, or, o dovadă în acest sens la materialele cauzei lipsește.

Astfel, se constată că IP „Agenția Servicii Publice”, prin scrisoarea electronică din 25 aprilie 2019, ora 08:16, expediată la adresa de e-mail a angajatului Curții de Apel Chișinău, cu respectarea termenului legal de 3 zile, a comunicat instanței de apel despre imposibilitatea prezentării în termenul acordat a probelor solicitate de către Curtea de Apel Chișinău, prin notificarea din 18 aprilie 2019, care a fost expediată în adresa instituției, prin intermediul poștei electronice.

În atare circumstanțe, instanța de apel trebuia să țină cont de comunicarea IP „Agenția Servicii Publice”, prin care ultima a adus la cunoștință despre imposibilitatea prezentării actelor cadastrale.

Or, în coroborarea articolelor 93 cu 216 alin. (3) din Codul administrativ, cheltuielile necesare prezentării probelor cu aportul instanței trebuie suportate de către persoana interesată, ceea ce presupune că obținerea și prezentarea înscrisului se fac pe cheltuiala solicitantului.

Astfel, IP „Agenția Servicii Publice” putea fi sancționată doar dacă la a doua solicitare a instanței de judecată nu își îndeplinea obligația de prezentare a documentelor, dosarelor ori informațiilor.

Conjunctura ipotezelor descrise supra atestă că, IP „Agenției Servicii Publice” neîntemeiat i-a fost aplicată prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău o amendă în mărime de 20 de unități convenționale, pentru neexecutarea notificării din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a anula încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Conform articolului 230 și 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se anulează încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Colectare a Cerealelor din Olănești” împotriva Consiliului local Olănești și Primăriei satului Olănești, intervenient accesoriu Departamentul Poliției de Frontieră a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan